

Nr 157

L a g

om ändring i föräldrabalken;

given Stockholms slott den 23 maj 1969.

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götas och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna, dels att 4 kap. 5 och 10 §§, 6 kap. 1, 3 och 12 §§, 8 kap. 7 §, 9 kap. 1 och 2 §§, 10 kap. 1 § samt 20 kap. 28 § föräldrabalken² skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges, dels att i 9 kap. samma balk skall införas två nya paragrafer, 2 a och 3 a §§, av nedan angiven lydelse.

4 KAP.

5 §.

Utan eget — — — han tillfrågas.

Den som ej fyllt tjugu år må ej adopteras utan föräldrarnas samtycke. Moderns samtycke skall hava lämnats sedan hon hunnit tillräckligt återhämta sig efter nedkomsten. Är endera av föräldrarna sinnessjuk, sinnesslö, utan del i vårdnaden eller å okänd ort, vare hans samtycke ej erforderligt. Är sådant fall för handen beträffande båda föräldrarna, skall i stället förmyndarens samtycke inhämtas.

Den som — — — förmyndarens samtycke.

10 §.

Adoptivförhållandet varde ock, sedan barnet fyllt tjugu år, efter ansökan hävt, såframt adoptanten och adoptivbarnet äro ense därom. Den som är förklarad omyndig skall hava förmyndarens samtycke till överenskommelsen.

6 KAP.

1 §.

Barn i äktenskap står under föräldrarnas vårdnad enligt vad nedan sägs till dess det fyllt tjugu år eller ingått äktenskap.

3 §.

Föräldrarna skola — — — övriga omständigheter.

Om rätt för underårig, som har fyllt aderton år, att själv hyra bostad för eget bruk stadgas i 9 kap.

¹ Prop. 1969: 25; 1LU 32; Rskr 191.

² Senaste lydelse av 4 kap. 5 § se 1968: 164 och av 6 kap. 3 § se 1966: 308.

12 §.

Barn utom äktenskap står under moderns vårdnad till dess det fyllt tjugu år eller ingått äktenskap. Äro föräldrarna ense, att fadern skall träda i moderns ställe, varde han, på anmälan, av rätten förordnad att övertaga vårdnaden om barnet, om han är lämplig därtill. Finnes modern ej vara lämplig att utöva vårdnaden, eller dör hon, skall rätten på ansökan av fadern eller barnavårdsman eller på anmälan av allmän åklagare eller barnavårdsnämnd överflytta vårdnaden å fadern eller särskilt förordnad förmyndare. Vad i 2—4 och 10 §§ stadgas med avseende å vårdnad om barn i äktenskap skall äga motsvarande tillämpning beträffande barn utom äktenskap.

8 KAP.

7 §.

Uppdraget att vara barnavårdsman upphör, när barnet fyller aderton år. Om särskild anledning därtill föreligger, må nämnden förlänga uppdraget, dock ej längre än till dess barnet fyllt tjugu år.

Finnes behov — — — skall upphöra.

9 KAP.

1 §.

Den som är under tjugu år (*underårig*) är omyndig och äger icke själv råda över sin egendom eller åtaga sig förbindelser i vidare mån än som följer av vad som skall gälla på grund av lag eller villkor vid förvärv genom gåva eller testamente.

2 §.

Underårig, som har fyllt aderton år, får själv hyra bostad för eget bruk. Om den underårige ej kan betala hyran med medel över vilka han själv råder eller om hänsyn till hans uppfostran eller välfärd kräver det, kan förmyndaren med överförmyndarens samtycke uppsäga hyresavtalet att upphöra omedelbart. Innan samtycke meddelas, skall överförmyndaren bereda den underårige tillfälle att yttra sig. Har hyresavtal uppsagts av förmyndaren, får den underårige därefter ej själv sluta nytt hyresavtal.

Om rätt — — — 6 kap.

2 a §.

Underårig med eget hushåll får för den dagliga hushållningen eller uppfostran av barn, som tillhör hushållet, själv ingå sådana rättshandlingar, som sedvanligen företagas för dessa ändamål.

Rättshandling som avses i första stycket är dock ej bindande för den underårige, om den med vilken rättshandlingen slöts insåg eller bort inse, att det som anskaffades genom rättshandlingen ej var erforderligt.

Missbrukar den underårige behörighet, som tillkommer honom enligt första stycket, kan rätten på ansökan av förmyndaren fränkänna honom behörigheten. Sådant beslut kan upphävas på ansökan av förmyndaren eller den omyndige, om ändrade förhållanden inträtt.

Rättens beslut enligt tredje stycket skall ofördröjligen kungöras i allmänna tidningarna och tidning inom orten.

3 a §.

Underårig, som har fyllt aderton år, får själv upptaga statligt lån, som syftar till att bereda honom hjälp till utbildning eller bosättning. Han får själv råda över medel, som uppburits på grund av sådant lån eller såsom

statligt bidrag till hans utbildning. Detsamma gäller avkastningen av sådana medel och vad som trätt i deras ställe. I fråga om rätt för förmyndaren att omhändertaga egendomen äger 3 § andra stycket motsvarande tillämpning.

Första stycket gäller ej studiehjälp enligt studiehjälpsreglementet den 4 juni 1964 (nr 402).

10 KAP.

1 §.

Den som fyllt tjugo år skall av rätten förklaras omyndig:

1. om han på grund av sinnessjukdom, — — — samtycker därtill.

20 KAP.

28 §.

Ansökan om förmyndares förordnande eller entledigande eller om annan rättens åtgärd med avseende å förmynderskap må, såframt fråga ej är om ärende, varom i 9 kap. 2 a § eller i 29 § stadgas, göras, förutom av överförmyndaren och förmyndare, jämväl av barnavårdsman och den omyndige själv, om han fyllt sexton år, så ock av hans make och närmaste fränder. Förmyndare, som gjort sig skyldig till försummelse i vårdnaden om underårig, må entledigas jämväl på ansökan av allmän åklagare eller barnavårdsnämnd. Frågor som avses i denna paragraf skall ock rätten, när anledning är därtill, upptaga utan att särskild ansökan blivit gjord.

Mot rättens — — — är sagt.

Mot beslut, — — — av vitet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1969.

Har barnavårdsman med stöd av äldre bestämmelser förordnats för tid efter det att barnet fyllt tjugo år, skall uppdraget upphöra när barnet uppnår denna ålder.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräftat låtit.

Stockholms slott den 23 maj 1969.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

(L. S.)

(Justitiedepartementet)

HERMAN KLING

